

SUDIJE ODLUČILE DA HRVATSKI GENERALI MORAJU ODGOVORITI NA OPTUŽBE

Author: [Simon Jennings](#)

Odbačeni su zahtevi za oslobađanjem od svih optužbi koje su timovi odbrane predali nakon prvog dela suđenja.

Na suđenju hrvatskom generalu Anti Gotovini i njegovoj dvojici saoptuženika, sudije su odbacile zahtev sva tri tima odbrane da se njihovi klijenti na polovini procesa oslobode svih optužbi – uključujući i one za ubijanje, deportaciju i okrutno postupanje prema srpskim civilima.

Sudije su zaključile da su tužioci izneli dokaze na temelju kojih Gotovina i još dva bivša generala – Ivan Čermak i Mladen Markač – mogu biti osuđeni za organizovanje trajnog raseljavanja Srba sa hrvatskog područja Krajine u periodu od jula do septembra 1995.

Dokazi tužilaštva sugerišu da je „postojao napad i da je bio uperen protiv civilnog stanovništva južnog dela Krajine“, rekao je predsedavajući sudija Alfons Ori (Alphons Ori) 3. aprila, saopštavajući sudijsku odluku.

Tužilaštvo tvrdi da su hrvatske snage na čitavom području Krajine bombardovale gradove u sklopu zajedničkog zločinačkog plana koji su realizovali optuženici, te da je potom u 16 opština otpočela kampanja koja je uključivala ubijanje civila, spaljivanje kuća i pljačkanje imovine, a u nastojanju da se Srbi proteraju sa tog područja i spreči njihov povratak.

„Postoji dovoljno dokaza o zajedničkom cilju da se Srbi iz Krajine trajno iseles uz pretnju silom, progonom, prinudnim razmeštanjem i deportacijom, kao i otimanjem i uništavanjem imovine“, kazao je sudija Ori.

Dodao je i da je tužilaštvo iznelo dovoljno dokaza koji pokazuju da sva trojica okrivljenika mogu biti osuđeni za ubistva i okrutno postupanje protiv srpskih civila iz Krajine nakon napada koji je poznat kao Operacija Oluja.

Po pravilima Tribunala, odbrana na polovini suđenja može od sudija zatražiti oslobađanje od optužbi za koje proceni da ih tužilaštvo nije dokazalo tokom svog dokaznog postupka.

Međutim, sudija Ori se pozvao na dokaze koje su tužioci izneli po svim tačkama optužnice, zaključujući da oni na kraju suđenja mogu opravdati osuđujuću presudu.

„Sva trojica okrivljenih moraju odgovoriti na optužbe iz svih devet tačaka optužnice“, kazao je sudija Ori.

Da bi potkrepio te zaključke, sudija Ori je podsetio na dokaze koje su izneli brojni svedoci optužbe, potvrđujući navode tužilaštva o zločinima koji su u Krajini počinjeni u leto 1995.

On se prisetio iskaza jednog od svedoka, koji je tvrdio da su u opštini Knin 6. avgusta 1995. hrvatski vojnici njegovog nemoćnog oca ugarali u zapaljenu radionicu i zaključali vrata.

Govoreći o optužbama za okrutno postupanje prema srpskim civilima, sudija se prisetio izjava starice koja ima 73 godine i koja je ispričala kako su hrvatski vojnici u avgustu 1995. došli u njeno selo.

Nakon što su joj uništili imovinu i pucali u kuću, vojnici su je nazvali „četničkom kurvom“ i prisilili da sa sebe skine svu odeću izuzev rublja. „Četnik“ je pojam koji su Hrvati i Bošnjaci za vreme ratova na Balkanu koristili kao oznaku za srpske ultranacionaliste.

Kada su u pitanju optužbe za ubistva, sudija Ori je rekao kako dokazi koji su izneti o tome da su hrvatske snage u mestu Grubori tokom avgusta 1995. ubijale srpske civile sugerišu da „žrtve nisu aktivno sudelovale u neprijateljstvima u vreme kada su im nanesene povrede i da su ubistva tesno povezana s oružanim sukobom“, što okrivljene čini krivično odgovornima.

Govoreći o dokazima o krivičnoj odgovornosti svakog optuženika, sudija Ori je ukazao na navode koji sugerišu da su oni planirali iseljavanje srpskih civila iz Krajine, a pogotovo na zapisnike sa sastanka održanog na Brionima 31. jula 1995., kojem su prisustvovali tadašnji hrvatski predsednik Franjo Tuđman, Gotovina i Markač.

„Tokom sastanaka, učesnici su pored ostalog raspravljali i o tome da bi u sklopu oružane operacije civili trebalo da napuste to područje“, rekao je sudija Ori, pozivajući se na izjave Tuđmana i Gotovine.

„Ukoliko nastavimo s ovim pritiskom, verovatno u nekom budućem vremenu ovde neće biti tako mnogo civila“, citirao je sudija Gotovininu reči. Sudija je zapazio i da je na sastanku bilo dogovoreno da na čitavom tom području treba proširiti vest da srpski civili već odlaze, kako bi se i ostali ohrabрили da ih slede.

Usredsređujući se na same zločine počinjene na terenu, sudija Ori je kazao da su sudije „dobile dokaze da je Gotovina bio upoznat sa zločinima koje su tokom i nakon Operacije Oluja počinili ljudi koji su bili pod njegovom komandom“.

On se osvrnuo i na dokaze koji pokazuju da je Gotovina – iako je bio obavešten da njegovi ljudi čine zločine i krše ljudska prava – tvrdio kako ne misli da je takvo ponašanje protivno hrvatskoj državnoj politici.

„Izneti dokazi navode na zaključak da je Gotovina imao moć i sposobnost da disciplinuje vojnike koji su bili pod njegovom komandom“, objasnio je sudija Ori, ali i da dokazi sugerišu da je on „svoju moć prevashodno koristio za kažnjavanje ljudi za prekršaje ili zločine koji bi ugrozili borbene operacije, a ne za zločine nad civilnim stanovništvom, kakvi su pljačkanje i spaljivanje“.

Dokazi koji su do sada izneti nagoveštavaju da je Markač takođe kriv za „pokušaj zataškavanja zločina koje je počinila Specijalna policija“ kojom je on komandovao – rekao je sudija Ori.

Sudije su ove sedmice ocenile kako postoje dokazi na osnovu kojih bi Čermak mogao da bude osuđen na temelju činjenice da jeste bio upoznat sa zločinima u Kninu i okolini – gde je tada boravio – ali da tim povodom ništa nije preduzeo.

„Postoje dokazi da je g. Čermak negirao da su pripadnici hrvatskih snaga činili zločine, da je pokušavao da

umanji te zločine, ili obećavao da će pokrenuti istrage. Ali takve istrage nisu ni pokrenute, ili su sprovedene tek znatno kasnije“, kazao je sudija Ori.

On je rekao da su sudijama predata dokumenta na osnovu kojih se vidi da je Čermak bio „jedna od ključnih osoba“ za organizovanje prevoza Srba u Srbiju, koji je 16. i 17. septembra 1995. izvršen konvojem u kojem je bilo 35 autobusa.

Sudije su zaključile da dokazi sugerišu da je Čermak, zajedno sa Gotovinom i Markačem, sudelovao u zajedničkom zločinačkom poduhvatu proterivanja Srba iz Krajine.

Sudije će sada saslušati dokaze koje će izneti odbrane sve trojice okrivljenika. Početak njihovog dokaznog postupka zakazan je za 28. maj.

Simon Jennings je izveštač IWPR-a iz Haga.

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudije-odlucile-da-hrvatski-general-i-moraju>